

KASTRACE SELAT/KANEČKŮ

Q: Proč jsou kanečci kastrováni?

A: V téměř všech evropských zemích jsou kanečci kastrováni, aby se zabránilo možnému výskytu nepříjemného kančího zápachu, který je cítit po uvaření masa. Kastrace také zabrání selatům sexuálně dospět a projevovat sexuální chování, jako je například naskakování na ostatní zvířata ve skupině.

Q: Co je to kančí zápach?

A: Kančí zápach je pronikavý nepříjemný zápach (a doprovodná chuť), který se může vyskytnout v mase kanců, když se maso uvaří.

Q: U jakého procenta kanců se vyskytuje tento nepříjemný tzv. kančí zápach?

A: Většina prasat je poražena při živé hmotnosti nižší než 120 kg, kdy se tento kančí zápach vyskytuje většinou v průměru u méně než 5% zvířat. Prasata poražená při vyšších hmotnostech nebo chovaná v alternativních systémech, jako je ekologické zemědělství, mají vyšší výskyt kančího zápachu v chovech.

Q: Kastrace eliminuje kančí zápach masa, tak proč by měla být zrušena?

A: Protože chirurgická kastrace je velmi bolestivý zákrok, a vzhledem k tomu, že existují humánnější alternativy, tak narůstají námitky vůči kastraci kanců. Kromě toho je výskyt kančího zápachu v současnosti mnohem nižší, než bylo dříve zaznamenáno jatečným průmyslem, a může být i dále snížen prostřednictvím šlechtění, krmení a zlepšení podmínek ustájení.

Q: Jaké jsou další alternativy k chirurgické kastraci způsobující bolest?

A: Výkrm kanečků do nižších hmotnostních kategorií

Prasata nemusejí být vůbec kastrována. Mnoho zemí EU, jako je Irsko, Spojené království, Španělsko, a nedávno Nizozemsko vykrmuje kance do nižších hmotnostních kategorií. Tento způsob výkrmu je možný díky tomu, že výskyt kančího zápachu je velmi nízký a chovatelé prasat v těchto zemích získali mnoho odborných znalostí o tom, jak vést takový výkrm kanců. Chov všech kategorií prasat vyžaduje odpovídající způsoby řízení a podmínky ustájení, které splňují jejich specifické potřeby (tj. dostatečné a vyvážené krmné dávky, dostatečný a přiměřený obohacující materiál, dostatek místa, pečlivé ošetřovatele), ale v případě výkrmu kanců je to ještě důležitější. Nicméně, je opravdu možné dosáhnout dobrých výsledků a zároveň zlepšit životní podmínky zvířat.

Výkrm kanců do nižších hmotnostních kategorií je naším preferovaným řešením, protože respektuje fyzickou integritu zvířete. Ne ale ve všech případech je možné použít tuto alternativu. Jedná se například o prasata, která jsou vykrmována do vyšších hmotností (až 180–200 kg) pro výrobu tradičních šunkových a jiných specialit. V tomto případě může být použita vakcinace.

Vakcinace eliminující kančí zápach

Vakcinace eliminující kančí zápach (nazývané také imunokastrací) je metoda během které selata dostanou dvě dávky vakcíny a ty dočasně zablokují pohlavní vývoj zvířete. Při správném postupu, dojde k zabránění tvorbě látek, které jsou zodpovědné za kančí zápach masa.

Chirurgická kastrace s anestezií (znecitlivěním) a analgezií (potlačení bolesti)

Některé země již zavedly právní předpisy, které zakazují chirurgickou kastraci bez anestézie. Následkem toho je to, že v těchto zemích jsou prasata kastrována za použití lokální nebo celkové anestézie a analgezie. Tak je tomu například v případě Švédska, Švýcarska a Norska. V Německu bude chirurgická kastrace bez anestézie od roku 2019 nezákonná. V jiných zemích, jako je Nizozemsko, existují soukromé systémy zajišťování kvality, které předepisují kastraci za použití analgezie. Je třeba zdůraznit, že analgezie, tj. úleva od bolesti, během kastrace neeliminuje bolest dostatečně, ale pouze ji snižuje. Proto, pokud má být kastrace provedena, měla by se provádět za účinné anestézie i analgezie, aby se snížila pooperační bolest.

Q: Jak můžeme zabránit tomu, aby se maso s kančím zápachem dostalo ke spotřebitelům?

A: Spolehlivou metodou k ověření, zda maso zapáchá, je lidský nos. Na jatkách vyškolený pracovník zahřeje z poraženého prasete tuk z oblasti krku zvířete a vdechne výsledný zápach. Zkušený pracovník dokáže spolehlivě identifikovat jatečně upravená těla zvířat s kančím zápachem. Ty jsou pak odděleny od ostatních. Tato detekce lidskýmnosem se již používá na jatkách v Německu, Francii, Nizozemsku a Belgii. V budoucnu je možné, že budou vyvinuty nové spolehlivé metody.

Q: Je maso s kančím zápachem zničeno?

A: Ne. Maso s kančím zápachem může být použito do tepelně upravených produktů nebo do salámů, Spotřebitelé mohou cítit kančí zápach pouze pokud maso zahřívají.

Q: Jaké výhody přináší ukončení chirurgické kastrace prasat?

A: Hlavní výhodou jak pro prasata, tak pro farmáře je zlepšení welfare zvířat, tj. chovat prasata bez nutnosti podstoupit nebo provádět kastraci. Chov prasat bez kastrace také poskytuje výhody udržitelnosti a snižuje náklady, protože prasata rostou lépe a vyžadují méně krmiv.

Q: Jak mohu přispět k ukončení kastrace selat?

A: Nejprve můžete podepsat naši petici a požádat svého ministra zemědělství, aby podpořil zákaz kastrace v EU od roku 2024. Můžete také nakupovat zodpovědně a získat co nejvíce informací o původu vepřového masa, které kupujete. Nebo můžete změnit stravu a tím snížit poptávku po produkci prasat.